

Svar fra bispedømmekandidatene

Med den endrede relasjonen mellom stat og kirke, ny trossamfunnslov og ny kirkeordning, får Kirkemøtet et større ansvar for utformingen av lokalkirkens rammebetingelser. Kirkemøtet består i hovedsak av medlemmene i alle bispedømmerådene. Med økt makt er det viktig at medlemmer og ansatte i Den norske kirke (Dnk) vet hva kandidatene til bispedømmevalgene mener om aktuelle tema.

Fagforbundet har lagd sju spørsmål til kandidatene til bispedømmevalget. Spørsmålene handler om hvordan arbeidsgiveransvaret skal ivaretas i kirken, om kompetanseutvikling og samarbeid, gravferdsforvaltning, kirkebygg og homofiles rettigheter.

Nå sitter vi med en del svar. Vi håper disse kan bli til hjelp når DU skal stemme ved bispedømmerådvalget.

Fagforbundet ønsker en åpen og inkluderende, lokal folkekirke. Vi mener Den norske kirke må utformes med oppmerksomheten rettet mot lokalkirken. Det er lokalt kirken får betydning i menneskers liv. Både som felleskap og bygg. Fagforbundet ønsker at det skal være kortest mulig vei mellom de som styrer lokalkirka og de som mottar tjenester fra den. Det må være kortest mulig vei mellom arbeidsgiver og arbeidstaker. Som forvalter av kirkene våre, har kirken et stort ansvar på vegne av alle – ikke bare medlemmene i Den norske kirke. Kirkene er alltid viktige kulturbærere. Mange av dem er også våre viktigste kulturminner. Dette ansvaret må også bispedømmene og Kirkemøtet være seg bevisst.

Fagforbundet er opptatt av gravferdstjenestene som en viktig del av velferdssamfunnets ivaretagelse av alle innbyggere. Vi er ikke fornøyd med måten dette tjenesteområdet er ivaretatt i forslaget til ny trossamfunnslov. Ordningen blir for uforutsigbar for fellesrådet. Mandatet fra storsamfunnet for utydlig. Da blir det viktig at Kirkemøtet er sitt ansvar bevisst og aktivt arbeider for best mulig rammer for tjenestene.

Ved forrige kirkevalg var homofiles rettigheter det stor temaet. Fagforbundet samarbeidet da tett med Åpen folkekirke for å få et flertall for likestilling og liberalisering. I tiden som kommer må vi følge med for å trygge den utviklingen som har vært, og sørge for at den fortsetter.

Mange tema virvles opp i forbindelse med kirkevalget. Ikke minst knyttet til lokale forhold. I menighetsrådsvalget blir slike saker særlig viktige. Menighetsrådet skal jo og velge representanter til fellesrådet. Fellesrådet er arbeidsgiver for de aller fleste av Fagforbundets medlemmer i Den norske kirke. Så, ikke glem å stemme der heller!

Godt kirkevalg!

Som den største fagorganisasjonen i Den norske kirke, ønsker Fagforbundet å bidra til at Den norske kirkes medlemmer skal kunne ta kvalifiserte valg. Derfor har vi lagd noen spørsmål om tema vi mener blir viktig i utformingen av Den norske kirke videre.

Nå nærmer kirkevalget seg. Vi har fått inn en del svar. Nå håper vi at disse kan være til hjelp når du skal gjøre dine vurderinger. Utvalget er så langt fra komplett. Vi må innrømme at flere av disse spørsmålene er krevende. Det er ikke er gitt at kandidatene har hatt mulighet til å sette seg inn i helheten av problemstillinger som reises. Like vel tror vi at svarene fra alle kandidatene vil være relevante.

I de bispedømmene hvor vi har fått kontakt med kandidatene, har Åpen folkekirke valgt å levere et felles svar for hele listen. Det er naturlig siden de stiller seg bak et vedtatt program. I tillegg har et par av kandidatene fra Åpen folkekirke valgt å levere et eget svar. Vi har og fått et svar fra Åpen folkekirke sentralt.

Bønnelisten har ikke respondert fra hverken sentralt hold eller fra bispedømmene.

Spørsmål

- 1.** Hva mener du/dere blir de viktigste hensynene som må tas når Kirkemøtet skal avgjøre hvor arbeidsgiveransvaret for alle kirkelige ansatte skal ligge og hvem som skal ivareta det?
- 2.** På hvilket nivå mener du/dere arbeidsgiveransvaret for alle ansatte skal ligge, og hvem skal ivareta det?
- 3.** Det er til dels stor forskjell på tilgang på faglig nettverk og muligheter for etter- og videreutdanning mellom ulike stillingskategorier i Den norske kirke.
 - a)** Hvilke strategier mener du/dere Dnk bør ha for å hindre at det dannes A- og B-lag blant kirkelig ansatte?
 - b)** Hvordan vil du/dere arbeide for å styrke tverrfaglig utvikling og samarbeid i norske kirkestaber?
- 4.** Det ligger an til at den nye trossamfunnsloven gir Kirkemøtet myndighet til å avgjøre hvilket kirkelig organ som skal ivareta gravferdsforvaltningen på vegne av alle innbyggere i kommunen. Hvordan kan kirkerådet bidra til at gravferdsforvaltning i kirkelig regi kan oppleves som en legitim ordning for alle?
- 5.** Norske kirker utgjør noen av våre viktigste kulturminner. De betyr mye for hele storsamfunnet, ikke bare medlemmer i Dnk. Hvordan kan Kirkemøtet og bispedømmerådet bidra til at kirkebyggene ivaretas på en best mulig måte?
- 6.** Hva er din holdning til medlemsavgift i Den norske kirke? Om det skal åpnes for en slik avgift, skal den i så fall tilfalle lokalkirken eller Den norske kirke sentralt?
- 7.** Mener du kirkemøtet bør opprettholde gjeldende vedtak om vigselsturgi for likekjønnende og samlevende homofiles muligheter til å inneha vigslede stillinger?

Svar Nidaros bispedømme

Brit Skjelbred

1.

Generelt må det sikres en ordening som ivaretar sammenhengen i alle ledd av organisasjonen, f.eks. på områder som økonomiforvaltning, arbeidsmiljø, personvern og rettssikkerhet, og at vi får en felles forståelse av oppgavefordeling og handlingsrom på alle nivåer – ikke minst når det gjelder den enkelte menighetens mulighet for selvstyre. Samtidig som det etableres ordninger og rutiner som sikrer like rettigheter og ens praksis gjennom hele organisasjonen, bør det legges vekt på at avgjørelser som angår den enkelte arbeidstaker blir tatt nært vedkommende, på et så lavt nivå som er forsvarlig når en tar hensyn til at medbestemmelse og etterprøvbarhet skal fungere godt.

2.

Et bredt sammensatt utvalg skal utrede dette spørsmålet frem til 2021, og for meg er det vanskelig å ha en bastant mening om hvilken løsning som er den beste allerede i dag. De generelle betraktningene under punkt 1 må imidlertid gjelde også her. Dessuten må det være viktig å unngå kompliserte og uoversiktlige strukturer, enkelhet og tydelighet bør være et mål. Det gjelder også forholdet mellom det faglige arbeidsgiveransvaret og personalansvaret. Derfor blir det svært viktig å få en god avklaring av ansvars- og rollefordelingen. Det er en fordel at det legges opp til medvirkning og medbestemmelse underveis i utredningene, det kan gi nyttige innspill og korrigeringer og bidra til en bedre prosess og et bedre resultat.

3.

Mange elementer kan spille inn her. En felles forståelse av oppgave- og rollefordelingen som nevnt under punktene ovenfor vil være et viktig grunnlag, sammen med sentrale ordninger som sikrer like rettigheter og praksis. Jeg kjenner ikke til dagens finansieringsordninger for tilbudene som nevnes, men en finansieringsordning som stimulerer til felles satsinger på tvers av stillingskategorier bør være nyttig. Tilbud om opplæring og utvikling kan også med fordel innrettes slik at kirkestabene deltar samlet, for så å ta med seg felles idéer og ny kompetanse til videreutvikling i egen menighet. Det kan være et alternativ (og supplement) til faglige nettverk basert på stillingskategorier, og bør kunne bidra til tverrfaglig utvikling.

4.

Dagens ordning med Kirkelig fellestråd synes å fungere tilfredsstillende også med hensyn til legitimitet. I prinsippet er vel forvaltningen av gravplasser en kommunal oppgave, men jeg ser at av ulike grunner går mange instanser så vel innenfor som utenfor kirken inn for å beholde en ordening som tilsvarer dagens. For at en fremtidig ordening skal kunne oppleves som legitim i et stadig mer sammensatt samfunn, må det være viktig at en legger vekt på å beholde elementene ved dagens ordening som bidrar til slik legitimitet, som for eksempel at kommunen er representert i fellestrådet.

5.

Viktige utfordringer vil være å ta vare på bygningene gjennom nødvendig vedlikehold og oppgradering mht brannsikkerhet og klimapåkjenninger, og å gjøre driften mest mulig klima- og miljøvennlig. Selv om dette på sikt kan være økonomisk lønnsomt, vil tiltakene kreve investeringer som det kan være vanskelig å finne rom til innenfor finansieringsrammene, selv med forutsetning om at finansieringen tar hensyn til spesielle behov som for eksempel kulturminnevern. Klare retningslinjer for bruk av kirkebygg vil kunne tydeliggjøre soknenes handlingsrom for bruk av kirken til formål som bidrar til økte inntekter, og sikre enhetlig praksis mellom soknene. Det foreligger gode

retningslinjer i dag, og det må være viktig at disse evalueres og fornyes kontinuerlig. Et interessant tiltak må også være å bygge opp kompetansebaser, gjerne på bispedømmeplan, slik at soknene kan dra nytte av hverandres kunnskap og erfaringer i tillegg til sentral kompetanse. Det kan handle om lokalkjennskap om bygninger og byggeskikk, erfaringer med ulike tiltak og kompetanse om ny teknologi. Felles satsinger som involverer flere sokn kan også innebære økonomiske besparelser.

6.

Prinsipielt mener jeg at man ikke skal betale for å være medlem av et trossamfunn, selv om vi tidligere jo hadde en ordning med kirkeskatt, som representerte en form for medlemsavgift. Det er mange grunner til at samfunnet gjennom stat og kommune bør bidra sterkt til finansieringen av kirkebygg og kirkelig virksomhet, slik også andre tros- og livssynssamfunn får tilskudd. Frivillige gaver utgjør i tillegg en viktig del av inntektene. Skulle det like vel bli åpnet for medlemsavgift, antar jeg at det sett fra medlemmenes side vil være mest hensiktsmessig at en stor del av avgiften tilfaller lokalkirken, der en ser mest direkte hva pengene blir brukt til. For å sikre likeverd og helhet i hele organisasjonen bør kanskje avgiften likevel administreres fra sentralt hold.

7.

Dagens praksis er resultat av grundige drøftinger, og forsøker å ta hensyn til at ulike syn skal kunne leve sammen. Det er vanskelig å se at det tjener til det gode å gjenåpne prosessen.

Kirsten Selnæs

1.

De lokale soknene/menighetene er grunnenheten i Den norske kirke, og jeg mener at hensyn til kvalitet og tilgang på tjenester lokalt må veie tyngst når man skal avgjøre organisering av kirken generelt og arbeidsgiveransvar spesielt. For de ansatte sin del er det viktig at man har stab-felleskap av en viss størrelse og dette er viktig å ta hensyn til i lokal organisering.

2.

Ut over at jeg mener det er viktig å få samlet alle ansatte i én arbeidsgiverlinje har jeg ikke gjort meg opp en klar mening om *hvem* som skal ivareta arbeidsgiveransvaret for alle ansatte.

3.

Jeg kjenner for lite til forholdene til alle stillingskategoriene innen Den norske kirke til å kunne svare godt på dette. Det bør være en selvfølge at alle stillingskategorier er like viktige og at det ikke er A- og B-lag blant kirkelige ansatte, selv om de ulike stillingskategoriene kan ha høyst ulike særtrekk.

4.

I Trondheim har det lenge vært fokus på at gravferdsforvaltning skal oppleves som legitim for alle, blant annet skal alle nye gravplasser tilrettelegges for ulike trosretninger/livssyn. Dersom kommunene gir kirken ansvaret for gravferdsforvaltning på vegne av alle innbyggere

i kommunen er det viktig å sørge for universell utforming av gravplasser og likeverdig behandling av alle innbyggere. Havstein kirkegård i Trondheim som stod ferdig i 2014 er et godt eksempel på gravplass hvor det er tilrettelagt for ulike trosretninger/livssyn.

5.

Det må jobbes for å sikre økonomi for å kunne vedlikeholde kirkebygg på en tilfredsstillende måte.

6.

Jeg ønsker ikke medlemsavgift i Den norske kirke. Det er kun dåpen som er kriterium for medlemskap

i kirken og slik bør det fortsatt være. Menighetsråd lokalt kan gjerne arbeide for en aktiv givertjeneste i lokalkirken for å skaffe midler til tiltak man ønsker å gjennomføre.

7.

Ja.

Georg Bøni Hofstad

1. og 2.

De viktigste hensynene som må tas ved endring av arbeidsgiveransvaret ("arbeidsgiver") er å sikre at den med ansvaret har god kontakt med de ansatte. Derfor vil det være en ide å holde ansvaret for arbeidstaker på et fylkesnivå/prosti eller lavere. Dette for å sikre at hver menighet får sine spesifikke krav oppfylt av noen med direkte kontakt med menigheten. Å gi arbeidsgiveransvaret til alle ansatte i den norske kirke til kirkelig fellesråd ville vært en mulighet, siden de allerede har ansvaret store deler av ansatte i kirken. Om man velger å gjøre dette må man ta hensyn til rolle/interessekonflikt forbundet med dette. Både gjennom at biskopen som vil ende opp "under" fellesrådet har en viss innflytelse over fellesrådet ved valg, i tillegg til at fellesrådet forvalter egne lokaler og lønn.

3.

Det å få alle ansatte under samme arbeidsgiver vil hjelpe til å få stillingskategorier med likheter. I tillegg må man innse at det vil danne seg grupperinger mellom stillingene. Det som er viktig er at det er god direkte kontakt mellom stillingskategoriene for å unngå oppsplitting av lag.

4.

Man bør sikre at gravferdsforvaltning foregår lokalt med løse retningslinjer sentralt. Dette for å sikre fleksibilitet lokalt, men fremdeles sikre at gravferdsforvaltningen følger visse strukturer. I dag er forvaltningen utført av fellesrådet i hver kommune.

5.

Siden kirken vil oppleve en redusert inntekt på grunn av skillet mellom stat og kirke. Dette vil det gi problemer for visse kirkebygg. Noen løsninger kan være:

-Redusere kostnadene for restaurering av kirkene. Dette vil føre til at færre bygg forfaller, men byggene vil generelt være i dårligere forfatning enn i dag.

-Legge til rette for turister og "betalende besøkende" for å øke inntektene. Dette vil ofte føre til høyere slitasje, større investeringer og friksjon i visse lokalsamfunn, men vil i tillegg øke inntektene som gjør det lettere å forvalte kirkene og er et av de bedre alternativene.

-Man kan vurdere å jobbe sammen med kommersielle aktører for å skaffe inntekter. Dette kan ha potensiale, men man risikerer å inngå kompromiss som er lite ønsket for å sikre interesse av kommersielle aktører.

6.

Mitt ønske er å unngå medlemsavgift så godt det lar seg gjøre for å sikre at alle som ønsker å være en del av den norske kirke uten økonomiske ulemper. Om det skal innføres medlemsavgift bør denne tilfalle den norske kirke sentralt, men med en andel øremerket til kirkene lokalt.

7.

Jeg mener dagens vigselsturgi for likekjønnede bør opprettholdes i tillegg til deres mulighet til å inneha vigslende stillinger.